

Nasjonalt kvalitetsindikatorsystem: Kvalitetsindikatordefinisjon

Varighet på fastlege-listeinnygger-relasjon	
1. Definisjon	Median og gjennomsnittlig tid på fastlege-listeinnygger-relasjonen, målt i år. Indikatoren viser også andel lege-listeinnygger-relasjoner som har vart mer enn 2, 10 og 15 år.
2. Sektor	Primærhelsetjeneste
3. Fagområde	Kommunale helse- og omsorgstjenester
4. Type	Struktur
5. Dimensjon av kvalitet	Samordnet og preget av kontinuitet
6. Måleområde	
Godkjenning	
7. Dato publisert første gang	02.12.2021
8. Revisjonshistorikk	1.0 - desember 2021 – etablert som ny kvalitetsindikator 2.0 – mai 2024 – ny datamodell FLO med endret tidspunkt for uttak av data
Faglig begrunnelse/målsetting	
9. Begrunnelse for valg	<p>Et av hovedelementene i fastlegeordningen er at innbyggerne får en fast allmennlege å forholde seg til for å gi kontinuitet i tjenesten¹. Evalueringen av fastlegeordningen viste at dette er et av de viktige elementene for å oppnå tjenester av god kvalitet².</p> <p>Forskning viser at et langvarig behandlingsforhold (kontinuitet) mellom lege og en pasient gir flere fordeler. Det gir bedre samarbeid, større opplevd tilfredshet, bedre forebygging, mer omfattende behandling og mindre dobbeltbehandling³, spesielt blant eldre pasienter og redusert bruk av spesialisthelsetjenester, sykehusinnleggelser og legevaktbesøk^{4,5}. En norsk studie viser at pasienter som har hatt samme lege i mer enn 15 år har relativt lavere risiko for død, enn de har med en lege de har kjent ett år eller mindre⁶.</p> <p>Kvalitetsindikatoren måler den personlige kontinuiteten og viser gjennomsnittlig og median varighet på lege-listeinnygger-relasjoner. Kvalitetsindikatoren viser også andel lege-listeinnygger-relasjoner som har vart mer enn 2, 10 og 15 år.</p>
10. Målsetting	Målsettingen er at man ønsker at relasjonen mellom listeinnygger og fastlege varer så lenge som mulig for å sikre kontinuitet i relasjonen.
11. Begrepsavklaringer	<p>Fastlege: Fastlønnet eller næringsdrivende allmennlege som betjener en fastlegeliste</p> <p>Fastlegeliste: Fastlegen avtaler med kommunen hvor mange innbyggere som skal stå på fastlegelisten. Dersom innbygger har rett til fastlege, kan innbygger ønske seg en bestemt fastlege. Dersom det er ledig plass på fastlegens liste, kan ønsket lege velges. Fastlegen skal prioritere personene på sin liste foran andre pasienter.</p>
Beregning av indikator	
12. Hovedmåltall	<p>Median varighet på lege-listeinnygger-relasjon målt i antall år</p> <p>Måltall 1: Median varighet på lege-listeinnygger-relasjon målt i antall år</p>
13. Andre måltall	<p>Måltall 2: Gjennomsnittlig varighet på lege-listeinnygger-relasjon</p> <p>Måltall 3: Andel listeinnyggere med samme fastlege over 2 år Teller: Antall listeinnyggere med samme fastlege over 2 år Nevner: Alle listeinnyggere</p> <p>Måltall 4: Andel listeinnyggere med samme fastlege over 10 år Teller: Antall listeinnyggere med samme fastlege over 10 år Nevner: Alle listeinnyggere</p> <p>Måltall 5: Andel listeinnyggere med samme fastlege over 15 år Teller: Antall listeinnyggere med samme fastlege over 15 år Nevner: Alle listeinnyggere</p> <p>Måltall 6: Antall fastleger som er med i beregningen</p>

	Måltall 7: Antall listeinnbyggere som er med i beregningen
14. Klassifikasjoner og kodeverk	Variabler fra data om fastlegeordningen (FLO)
15. Presiseringer rundt utvalg	Utvalget er hentet fra Helfos system for å administrere fastlegeordningen (FLO). Data fra og med 2023 er levert etter ny datamodell. Tallene i ny datamodell hentes ut første dag i måneden, mens de i gammel datamodell ble hentet ut siste dag i måneden. Denne indikatoren viser dermed nå status per 1. desember det aktuelle året, mens den tidligere viste status per 31. desember. Grunnet overgang til ny datamodell kan det forekomme avvik mellom tallene som publiseres i mai 2024 og tidligere publiserings. Historiske data vises etter ny datamodell.
16. Teknisk beregning og bearbeiding av datagrunnlag	FLO er Helfos saksbehandlingsløsning for fastlegeordningen, forvaltet og eid av Helsedirektoratet. Systemet gir blant annet en oversikt over alle landets fastleger og avtaler de har med kommunene. FLO viser også tilknytningen mellom den enkelte fastlege og innbygger. Dato for når innbyggeren ble tilknyttet fastlegen og dato for når relasjonen mellom listeinnbygger og fastlege opphører er brukt for å beregne varigheten. Eventuelle feil og avvik håndteres på en prioritert måte av Helsedirektoratet og Helfo. I beregningen av indikatoren har vi tatt utgangspunkt i de aktive lege-listeinnbygger-relasjonene ved utgangen av året. Nedenfor vises beregningen for 2020 som et eksempel: <ul style="list-style-type: none"> - Startdato for lege-listeinnbygger-relasjon er definert som: <ul style="list-style-type: none"> o Startdato for når listeinnbygger ble tilknyttet fastlegen. Det er kun lege-listeinnbygger-relasjon som ble inngått etter innføringen av fastlegeordningen i 2001 som er med. - Sluttdato er definert som: <ul style="list-style-type: none"> o Alle aktive lege-listeinnbygger-relasjoner ved utgangen av året (01.12.2020). <ul style="list-style-type: none"> ▪ For at en listeinnbygger kun skal telles med en gang, ser vi på relasjonen ved utgangen av året.
17. Nivå for publisering	Nasjonalt, fylke, kommune og kommunegrupper etter innbyggertall.
Datainnsamling/datakilde	
18. Datakilde(r)	FLO – Helfos saksbehandlingsløsning for fastlegeordningen Helfo registrerer alle nye og avgåtte avtaler med fastleger etter beskjed fra den enkelte kommune, og endringer på disse. FLO viser også tilknytningen mellom den enkelte fastlege og innbygger.
19. Publiseringsfrekvens	Nasjonalt kvalitetsindikatorsystem: Årlig
20. Lovhjemmel	Helse- og omsorgstjenesteloven LOV-2011-06-24-30 § 3-2 og fastlegeforskriften FOR-2012-08-29-843 samt lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven) § 2-1c fjerde ledd og forskrift om pasient- og brukerrettigheter i fastlegeordningen FOR-2012-08-29-843
Tolkning av tallene	
21. Sammenlignbarhet over tid og sted	Resultatene er sammenlignbare over tid og mellom kommunene
22. Feilkilder og usikkerhet	
23. Særskilt informasjon for tolkning av denne indikatoren	1) Kvalitetsindikatoren viser hvor lenge listeinnbyggerne har vært tilknyttet fastlegen. Indikatoren gir ikke informasjon om det har vært gjennomført konsultasjoner eller om det har vært kontakt mellom lege og pasient i perioden. 2) Kvalitetsindikatoren skiller ikke mellom fastleger og bruk av vikarer. 3) Lister uten en fast lege er ekskludert fra beregningen. 4) Bytte av fastlege påvirker tallene. Hvis for eksempel en listeinnbygger flytter eller velger en ny fastlege i samme kommune så kan dette trekke andelen ned.
Publisering	
24. Publiseringsarenaer	www.helsedirektoratet.no https://www.helsedirektoratet.no/statistikk/kvalitetsindikatorer/allmennlegetjenesten
Referanser	

25. Referanser

1. Forskrift om fastlegeordning i kommunene:
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2012-08-29-842?q=forskrift%20fastlegeordningen>
2. Evaluering av fastlegeordningen, EY og Vista Analyse
<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/fastlegeordningen-er-evaluert/id2667485/>
3. Hansen, A.H., Kristoffersen, A.E., Lian, O.S. et al. Continuity of GP care is associated with lower use of complementary and alternative medical providers: a population-based cross-sectional survey. BMC Health Serv Res 14, 629 (2014).
4. Cabana MD, Jee SH. Does continuity of care improve patient outcomes? J Fam Pract. 2004 Dec;53(12):974-80. PMID: 15581440.
5. Saultz JW, Lochner J. Interpersonal continuity of care and care outcomes: a critical review. Ann Fam Med. 2005 Mar-Apr;3(2):159-66. doi: 10.1370/afm.285. PMID: 15798043; PMCID: PMC1466859.
6. Continuity in general practice as predictor of mortality, acute hospitalisation, and use of out-of-hours care: a registry-based observational study in Norway | British Journal of General Practice (bjgp.org).